

begivenhed, er det normalt en betingelse, at ansøgningen indgives inden en vis frist.

Dette er i dag reguleret i § 16, stk. 2, i lov om børns forsørgelse. Efter denne bestemmelse kan bidrag kun pålægges for en tid, der ligger mere end 1 år forud for ansøgningen, når særlige grunde taler derfor.

Bestemmelsen fortolkes ikke således, at bidrag altid fastsættes med virkning for 1 år forud for ansøgningen, selv om den bidragspligtige i denne periode ikke har deltaget i forsørgelsen af barnet. Dette skyldes, at den bidragspligtige med rette kan have indrettet sig på ikke at skulle betale bidrag for den forløbne periode, når den bidragsberettigede venter i længere tid med at ansøge om bidrag.

På den anden side må den bidragspligtige regne med at skulle bidrage til barnets underhold fra f.eks. samlivsophævelsen, selv om der går nogen tid, inden den bidragsberettigede ansøger statsamtet om bidrag.

Indgives ansøgningen først på et senere tidspunkt uden forbindelse med en bidragsudløsende begivenhed, fastsættes bidraget fra ansøgningens modtagelse eller fra det tidspunkt, hvor den bidragspligtige bliver bekendt med ansøgningen.

Det er i disse situationer statsamternes og Civilretsdirektoratets praksis at fastsætte bidrag fra en bidragsudløsende begivenhed, hvis ansøgningen er indgivet inden 6-7 måneder herefter.

Børnebidrag kan først fastsættes, når det er fastslået, hvem der er far til barnet, f.eks. ved indgivelse af en omsorgs- og ansvarserklæring til statsamtet (børnelovens § 14), ved anerkendelse af faderskabet over for retten (børnelovens § 19) eller ved endelig dom i retten (børnelovens § 20).

Når faderskabssagen er afsluttet, fastsættes bidraget normalt fra barnets fødsel, medmindre faderen helt eller delvist har opfyldt sin forsørgelsespligt. Ligesom ved samlivsophævelse forudsætter dette dog, at ansøgningen om bidrag indgives inden en vis tid efter faderskabssagens afslutning. Det er i disse situationer statsamternes og Civilretsdirektoratets praksis at fastsætte bidrag fra barnets fødsel, hvis ansøgningen indgives inden 1-2 måneder efter faderskabssagens afslutning. Indgives ansøgningen senere, fastsættes bidraget først fra ansøgningen eller fra det tidspunkt, hvor den bidragspligtige blev gjort bekendt med ansøgningen.

8.3.1.2. Ændringstidspunkter

Efter § 16, stk. 1, i lov om børns forsørgelse kan statsamtet til enhver tid ændre et bidrag, når der fremkommer en begrundet ansøgning herom. Bidrag, der er forfaldet før fremsættelsen af ansøgningen, kan dog

kun ændres, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Ligesom ved ændringer af ægtefællebidrag tillægges en ændring af et børnebidrag som udgangspunkt først virkning fra den første forfaldsdag efter den truffene afgørelse.

8.3.2. Justitsministeriets overvejelser

I lighed med forslaget om ændring af reglerne om ægtefællebidrag finder Justitsministeriet, at der også her er grundlag for at styrke borgernes retssikkerhed og for at skabe øget gennemsigtighed og forudsigelighed i forvaltningen af reglerne om fastsættelse og ændring af børnebidrag.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse, der giver justitsministeren hjemmel til at udfærdige administrative forskrifter om ansøgningsfriser samt begyndelses- og ændringstidspunkter.

8.3.2.1. Begyndelsestidspunkt og ansøgningsfrist

Ligesom ved fastsættelse af ægtefællebidrag findes der at burde fastsættes en »ansøgningsfrist«, som begge forældre kan indrette sig på.

Ordlyden af § 16, stk. 2, i lov om børns forsørgelse skaber ikke den fornødne klarhed og giver i øvrigt i praksis anledning til misforståelser, idet bestemmelsen kan lægge op til, at bidrag altid kan fastsættes med virkning op til 1 år forud for ansøgningen.

Derfor foreslås den gældende § 16, stk. 2, ophævet, og i stedet indsættes i loven en bestemmelse, der giver justitsministeren hjemmel til at fastsætte regler herom.

Den fulgte praksis må anses som udtryk for en rimelig afvejning af den bidragsberettigedes og den bidragspligtiges interesser og bør derfor opretholdes. »Ansøgningsfristen« bør dog fastsættes til 6 måneder regnet fra den bidragsudløsende begivenhed og til 2 måneder regnet fra afslutningen af en faderskabssag. Reglerne vil løbende kunne justeres i det omfang, der måtte vise sig et behov herfor.

Justitsministeriet forenklings- og moderniseringsforslag svarer til Børnelovsudvalgets forslag i betænkning nr. 1389/2000 om børns forsørgelse, side 179.

Der henvises til lovforslagets § 7, nr. 1 og 2.

8.3.2.2. Ændringstidspunkter

I overensstemmelse med den foreslåede ændring af reglerne om ægtefællebidrag bør forfaldne børnebidrag i overensstemmelse med gældende praksis normalt heller ikke kunne ændres, medmindre statsamtet undtagelsesvist bestemmer andet.